

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

BUDYNKU STAROSTWA POWIATOWEGO W CIESZYNIE PRZY ULICY SZEROKIEJ 13

*Zarządca obiektu: STAROSTWO POWIATOWE W CIESZYNIE
ul. Bobrecka 29, 43-400 Cieszyn*

Wykonawca opracowania: BEHAPEKS Iwona Rogacz, 41-200 Sosnowiec, ul. Mierosławskiego 3

Zatwierdził do stosowania:

Opracował:

Jeden egzemplarz Instrukcji z częścią graficzną stale dostępny dla ekip ratowniczych w sekretariacie Referatu Geodezji i Katastru pok. 190, na poziomie parteru budynku, nieopodal wejścia głównego.

*Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego Budynku Starostwa Powiatowego w Cieszynie
43-400 Cieszyn, Szeroka 13*

Karta aktualizacyjna Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego

Podstawowe informacje o dokonanych zmianach w Instrukcji			
L.p.	Data dokonania zmiany	Rodzaj Aktualizacji (zakres wprowadzonych zmian)	Wprowadzający zmiany
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			

SPIS TREŚCI

1. Wstęp	5
1.1. Ogólna charakterystyka obiektu	8
1.2. Lokalizacja, dojazd pożarowy	8
1.3. Warunki budowlane i dane techniczne	9
2. Warunki ochrony przeciwpożarowej	10
2.1. Podstawowe dane pożarowo-techniczne obiektu	10
2.2. Klasyfikacja obiektu pod względem ochrony przeciwpożarowej	10
2.3. Odporność pożarowa budynku	10
2.4. Wielkość stref pożarowych	12
2.5. Warunki ewakuacji i wymagania przeciwpożarowe dla elementów wyposażenia wewnątrz i wyposażenia stałego	12
2.6. Parametry pożarowe stosowanych materiałów niebezpiecznych	15
2.7. Warunki bezpiecznej eksploatacji obiektu	17
2.8. Obowiązki zarządcy obiektu w zakresie ochrony przeciwpożarowej	18
3. Instalacje wewnętrzne	19
3.1. Instalacja elektryczna	20
3.2. Instalacja odgromowa	20
4. Instalacje i urządzenia przeciwpożarowe w obiekcie	21
4.1. Zaopatrzenie wodne do zewnętrznego gaszenia pożaru	21
4.2. Wyposażenie w podręczny sprzęt gaśniczy	22
4.3. Oświetlenie awaryjne (ewakuacyjne, kierunkowe)	23
4.4. Zmiany w zagospodarowaniu obiektu	24
5. Sposób poddawania stosowanych w obiekcie urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic przeglądowi technicznemu i konserwacji	24
6. Sposoby wykonywania prac niebezpiecznych pod względem pożarowym	26
6.1. Szczegółowe zasady prowadzenia prac niebezpiecznych pożarowo	26
7. Sposoby postępowania na wypadek pożaru lub innego zagrożenia	28
7.1. Zasady zachowania się użytkowników obiektu	28
7.2. Zadania i obowiązki poszczególnych osób przebywających w obiekcie z zakresu ochrony przeciwpożarowej oraz zasady, warunki i organizacja ewakuacji ludzi	30
7.3. Wykaz pracowników wyznaczonych do wykonywania czynności w zakresie ochrony przeciwpożarowej i ewakuacji	33
7.4. Sposoby praktycznego sprawdzania organizacji i warunków ewakuacji ludzi	34
8. Organizacja szkolenia przeciwpożarowego i zaznajamiania użytkowników obiektu z instrukcją bezpieczeństwa pożarowego	35
9. Załączniki	36

PODSTAWY PRAWNE OPRACOWANIA

Niniejsze opracowanie sporządzone zostało na zlecenie użytkownika budynku na podstawie § 6 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010r. (Dz. U. Nr 109 poz. 719) oraz w oparciu o przeprowadzone wizje obiektu, udostępnioną dokumentację i obowiązujące obecnie przepisy prawne:

- Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2009 r. Nr 178, poz. 1380, z późniejszymi zmianami);
- Ustawa z dnia 1 lipca 1994r. prawo budowlane (Dz. U. z 2010 r. Nr 243, poz. 1623, z późniejszymi zmianami);
- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. z 2010 r. Nr 109 poz. 719);
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2002 r. Nr 75, poz. 690, z późniejszymi zmianami);
- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 lipca 2009r. w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych (Dz. U. Z 2009 r. Nr 124, poz. 1030);
- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 25 października 2005r. w sprawie wymagań kwalifikacyjnych oraz szkoleń dla strażaków jednostek ochrony przeciwpożarowej i osób wykonujących czynności z zakresu ochrony przeciwpożarowej (Dz. U. z 2005r. Nr 215, poz. 1823);
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 27 lipca 2004 r. w sprawie szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. z 2004 r. Nr 180, poz. 1860, z późniejszymi zmianami);
- PN-92/N-01256/01. Znaki Bezpieczeństwa. Ochrona przeciwpożarowa;
- PN-92/N-01256/02. Znaki Bezpieczeństwa. Ewakuacja;
- PN-B-0285:1997. Ochrona przeciwpożarowa budynków. Przeciwpożarowe zaopatrzenie wodne (PN-B-02861:1997, PN-B-02864:1997);
- PN-M-51540:1997. Ochrona przeciwpożarowa. Urządzenia tryskaczowe;
- PN-86/E-05003. Ochrona odgromowa obiektów budowlanych;
- Inne akty prawne, normy, plany i instrukcje obejmujące zagadnienia z zakresu ochrony ppoż.

1. Wstęp

Celem niniejszej instrukcji jest ustalenie wymagań ochrony przeciwpożarowej w zakresie organizacyjnym, technicznym i porządkowym itp., jakie należy uwzględnić w czasie eksploatacji **obiektu użyteczności publicznej Starostwa Powiatowego w Cieszynie przy ulicy Szerokiej 13** i znajdujących się w nim urzędzeń, zgodnie ze stanem faktycznym i aktualnie obowiązującymi przepisami.

Ochrona przeciwpożarowa polega na realizacji przedsięwzięć mających na celu ochronę życia, zdrowia i mienia przed pożarem, klęską żywiołową lub innym miejscowym zagrożeniem polegającym na zapewnieniu odpowiedniej ilości sił i środków do zwalczania pożarów, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia oraz przestrzegania przeciwpożarowych wymagań budowlanych, instalacyjnych i technologicznych oraz ich zgodności z obowiązującymi przepisami szczególnymi i wyposażeniem budynku lub terenu w sprzęt pożarniczy i ratowniczy oraz środki gaśnicze.

W związku z powyższym *Właściciel/Zarządca/Użytkownik* odpowiedzialny jest nie tylko za sprawne prowadzenie obiektu i za jego zabezpieczenie przed bezpośrednimi i pośrednimi skutkami pożaru i innego zagrożenia, ale przede wszystkim za zapewnienie bezpieczeństwa osobom przebywających w budynku.

Dlatego też podstawowym celem „*Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego*” jest ustalenie wymagań przeciwpożarowych w zakresie organizacyjnym, technicznym i porządkowych oraz innych, które muszą być zachowane w czasie eksploatacji pomieszczeń budynku. Do zapoznania się z instrukcją oraz przestrzegania ustaleń w niej zawartych, bezwzględnie zobowiązani są wszyscy pracownicy, ponieważ problemy związane z pożarami wywołane są i dotyczą ludzi przebywających w obiekcie.

Pracownicy znający swe środowisko, stanowiący zorganizowaną zbiorowość i mający warunki do doskonałego poznania obiektu, poszerzone o znajomość zasad działania i postępowania w przypadku pożaru (w oparciu o instrukcję) zapewnią sprawne przeprowadzenie akcji ratowniczej (gaśniczej i ewakuacyjnej) oraz zminimalizowanie skutków ewentualnego pożaru.

Postanowienia *Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego* obowiązują również pracowników firm wykonujących roboty remontowe i inne usługi. Umowy zawierane z podmiotami gospodarczymi muszą zobowiązywać wykonawcę do przestrzegania ustaleń zawartych w instrukcji oraz do zapoznania z jej treścią swoich pracowników, którzy potwierdzają przyjęcie do wiadomości jej postanowień własnoręcznym podpisem na oświadczeniu.

Instrukcja nie zajmuje jednoznacznego stanowiska na temat prawidłowości rozwiązań technicznych z zakresu zabezpieczenia przeciwpożarowego obiektu, ponieważ nie wchodzi to w zakres instrukcji.

Stwierdzić również należy, że instrukcja jest wewnętrznym dokumentem obiektu, który powinien być wprowadzony do obowiązkowego stosowania zarządzeniem Starosty Cieszyńskiego. Jeden egzemplarz instrukcji z częścią graficzną powinien być stale dostępny dla ekip ratowniczych w sekretariacie Referatu Geodezji i Katastru pok. 190, na poziomie parteru, nieopodal wejścia głównego.

Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego powinna być poddawana okresowej aktualizacji, co najmniej raz na dwa lata, a także po zmianach sposobu użytkowania obiektu, które wpływają na zmianę warunków ochrony ppoż.

Użytkownicy omawianego obiektu zobowiązani są do zapoznania z treścią niniejszej instrukcji oraz do przestrzegania zawartych w niej postanowień i wytycznych.

DEFINICJE PODSTAWOWE, TERMINOLOGIA

Ochrona przeciwpożarowa - realizacja przedsięwzięć mających na celu ochronę życia, zdrowia, mienia lub środowiska przed pożarem, klęską żywiołową lub innym miejscowym zagrożeniem poprzez:

- zapobieganie powstawaniu i rozprzestrzenianiu się pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia,
- zapewnienie sił i środków niezbędnych do zwalczania pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia.

Miejscowe zagrożenie - rozumie się przez to inne niż pożar i klęska żywiołowa zdarzenie, wynikające z rozwoju cywilizacyjnego i naturalnych praw przyrody (katastrofy techniczne, chemiczne, ekologiczne), stanowiące zagrożenie dla życia, zdrowia, mienia lub środowiska.

Działanie ratownicze - rozumie się przez to każdą czynność podjętą w celu ochrony życia, zdrowia, mienia lub środowiska, a także likwidację przyczyn powstania pożaru, wystąpienia klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia.

Ewakuacja - jest to uporządkowany ruch osób do miejsca bezpiecznego na zewnątrz budynku lub do innej strefy pożarowej bezpośrednio lub drogami komunikacji ogólnej, zwanymi dalej ewakuacyjnymi w przypadku pożaru lub innego niebezpieczeństwa.

Odpowiednie warunki ewakuacji - zespół przedsięwzięć oraz środków techniczno-organizacyjnych zapewniających szybkie i bezpieczne opuszczenie strefy zagrożonej lub objętej pożarem, dostosowane do liczby i stanu sprawności osób przebywających w obiekcie oraz jego funkcji i wymiarów. Polegają one w szczególności na:

- zapewnieniu odpowiedniej ilości i szerokości wyjść ewakuacyjnych,
- zachowaniu dopuszczalnej długości dróg ewakuacyjnych (dojść ewakuacyjnych),
- zapewnieniu odpowiedniej, bezpiecznej pożarowo obudowy i wydzielen dróg ewakuacyjnych oraz pomieszczeń,
- zabezpieczeniu przed zadymieniem wymienionych w przepisach techniczno-budowlanych dróg ewakuacyjnych,
- zapewnieniu oświetlenia awaryjnego w obiektach, w których jest ono niezbędne do ewakuacji ludzi,
- przestrzeganiu zakazu stosowania łatwo zapalnych elementów wykończenia wnętrz, okładzin ścian i sufitów oraz wykładzin podłogowych.

Drogi ewakuacyjne - poziome (korytarze) i pionowe (klatki schodowe) drogi komunikacji ogólnej w budynku, którymi prowadzona jest ewakuacja.

Budynki oraz części budynków, stanowiące odrębne strefy pożarowe z uwagi na przeznaczenie i sposób użytkowania, dzieli się na:

- *mieszkalne, zamieszkania zbiorowego i użyteczności publicznej* charakteryzowane kategorią zagrożenia ludzi, określane dalej jako **ZL**,
- *produkcyjne i magazynowe*, określane dalej jako **PM**,
- *inwentarskie (służące do hodowli inwentarza)*, określane jako **IN**.

*Budynki oraz części budynków, stanowiące odrębne strefy pożarowe, określane jako **ZL**, zalicza się do jednej lub do więcej niż jedna spośród następujących kategorii zagrożenia ludzi:*

- *ZL I — zawierające pomieszczenia przeznaczone do jednoczesnego przebywania ponad 50 osób niebędących ich stałymi użytkownikami, a nieprzeznaczone przede wszystkim do użytku ludzi o ograniczonej zdolności poruszania się,*
- *ZL II — przeznaczone przede wszystkim do użytku ludzi o ograniczonej zdolności poruszania się, takie jak szpitale, żłobki, przedszkola, domy dla osób starszych,*
- *ZL III — użyteczności publicznej, niezakwalifikowane do ZL I i ZL II,*
- *ZL IV — mieszkalne,*
- *ZL V — zamieszkania zbiorowego.*

Wysokość budynków – wprowadzono następujący podział budynków na grupy wysokości:

- *niskie (N) – do 12 m włącznie nad poziomem terenu lub mieszkalne o wysokości do 4 kondygnacji nadziemnych włącznie,*
- *średniowysokie (SW) – ponad 12 m do 25 m włącznie nad poziomem terenu lub mieszkalne o wysokości ponad 4 do 9 kondygnacji nadziemnych włącznie,*
- *wysokie (W) – ponad 25 m do 55 m włącznie nad poziomem terenu lub mieszkalne o wysokości ponad 9 do 18 kondygnacji nadziemnych włącznie,*
- *wysokościowe (WW) – powyżej 55 m nad poziomem terenu.*

Strefa pożarowa – jest to maksymalna, dopuszczalna przepisami powierzchnia, przestrzeń budynku, składu otwartego, kondygnacji (lub ich sumy), w obrębie, której może rozprzestrzenić się pożar. Zakłada się, że pożar nie może rozprzestrzenić się na sąsiednie strefy pożarowe. Strefę pożarową może stanowić budynek, albo jego część, oddzielona od innych budynków lub części budynku, elementami oddzieleń przeciwpożarowych, bądź też pasami wolnego terenu, o szerokości nie mniejszej niż dopuszczalne odległości od innych obiektów budowlanych. Powierzchnie kondygnacji połączonych niezamkniętymi otworami sumuje się przy ustalaniu wielkości strefy pożarowej.

Przez pojęcie **Budynek Użyteczności Publicznej** należy rozumieć budynek przeznaczony na potrzeby administracji publicznej, kultury, oświaty, szkolnictwa wyższego, nauki, wychowania, opieki zdrowotnej, opieki społecznej i socjalnej itp., oraz inny ogólnodostępny budynek przeznaczony do wykonywania podobnych funkcji, w tym także budynek biurowy i socjalny.

1.1. Ogólna charakterystyka obiektu

Budynek objęty opracowaniem zlokalizowany jest w Cieszynie przy ulicy Szerokiej 13 o charakterze użyteczności publicznej, trwale związany z gruntem, wzniesiony w zabudowie zwartej. Właścicielem obiektu jest Cieszyńskie Starostwo Powiatowe. Obiekt użytkowany jest głównie w celach biurowych. W części obiektu znajduje się lokal mieszkalny. Budynek wpisany jest do rejestru zabytków prowadzonym przez konserwatora zabytków w Cieszynie.

Według inwentaryzacji budowlanej z roku 1997, obiekt składa się z dwóch budynków połączonych korytarzami. Każdy z nich posiada indywidualne wejście oraz częściowe podpiwniczenie. Budynek posiada trzy kondygnacje nadziemne, częściowe podpiwniczenie oraz nieużytkowe poddasze. W południowej części obiektu znajduje się klatka schodowa obejmująca wszystkie kondygnacje. Rzut poziomy w kształcie prostokąta.

Do budynku doprowadzone jest jedno wejście główne usytuowane od zachodniej strony obiektu oraz wyjście dodatkowe umiejscowione od strony wschodniej. Od strony zachodniej obiekt usytuowany jest w granicy ulicy Szerokiej, natomiast od wschodniej części budynku, częściowo utwardzony teren przeznaczony został jako parking zamykany szlabanem. Dojazd do budynku doprowadzony jest jednokierunkowymi ulicami Szeroką oraz Jana Kochanowskiego.

1.2. Lokalizacja, dojazd pożarowy

Omawiany obiekt usytuowany jest przy ul. Szerokiej 13 w Cieszynie. Na terenie działki, oprócz przedmiotowego obiektu, znajduje się parking samochodów osobowych (strona wschodnia). Działka jest w części ogrodzona (strona wschodnia). Obiekt wzniesiony został w zabudowie zwartej o średniej intensywności. Dookoła omawianego obiektu zlokalizowane są budynki mieszkalno użytkowe o podobnych bryłach. Dojazd pożarowy do obiektu zapewniony jest ulicą Szeroką i Jana Kochanowskiego.

Omawiany budynek zlokalizowany w stosunku do sąsiednich obiektów kubaturowych w odległości:

- 8,0 m od budynku mieszkalnego usytuowanego od zachodniej strony budynku,
- 8,0 m od budynku użytkowego usytuowanego od wschodniej strony budynku,
- strona północna i południowa – zabudowa zwarta.

1.3. Warunki budowlane i dane techniczne

Omawiany obiekt składa się z trzykondygnacyjnego budynku użyteczności publicznej:

- Całkowita powierzchnia użytkowa budynku – 2 918,00 m²,
- Całkowita powierzchnia budynku – 3 600,00 m²,
- Powierzchnia zabudowy – b.d.,
- Kubatura – 12 500,00 m³,
- Wysokość obiektu – 17,21 m,
- Ilość kondygnacji – 3 nadziemne + częściowe podpiwniczenie i strych,
- Budynek nie posiada pomieszczeń, w których możliwe jest przebywanie ludzi w grupach powyżej 50 osób,
- Ilość pracowników – 80 osób,
- Ilość klatek schodowych – jedna wewnętrzna,
- Ilość dźwigów – brak.

Konstrukcja obiektu:

- stropy drewniane, częściowo wzmocnione belkami żelbetowymi,
- więźba drewniana o konstrukcji mieszanej,
- dach dwuspadowy pokryty blachą ocynkowaną,
- ściany zewnętrzne i wewnętrzne nośne wykonano z cegły ceramicznej na zaprawie wapiennej,
- ścianki działowe wykonano z dwóch warstw płyty paździerzowej na szkieletcie drewnianym lub z cegły dziurawki na zaprawie cementowej.

2. Warunki ochrony przeciwpożarowej

2.1. Podstawowe dane pożarowo-techniczne obiektu

- Liczba kondygnacji: **3 nadziemne + 1 podziemna**,
- Powierzchnia użytkowa: **2 918,00 m²**,
- Powierzchnia użytkowa parteru, piętra 1 i 2: **1 860,99 m²**,
- Wysokość obiektu: **17,21 m – budynek średniowysoki „SW”**,
- Ilość stref pożarowych: **jedna strefa pożarowa**,
- Ilość klatek schodowych: **jedna**,
- Liczba osób mogąca przebywać w budynku: **80 osób stali użytkownicy**,
- Maksymalna ilość osób w obiekcie – **400 osób**,
- W obiekcie nie występują strefy oraz pomieszczenia zagrożone wybuchem,
- Budynek jest oddalony od sąsiednich obiektów kubaturowych w odległości zgodnej z obowiązującymi przepisami,
- Pomieszczenia obiektu nie są przeznaczone do przebywania w nich ponad 50 osób.

2.2. Klasyfikacja obiektu pod względem ochrony przeciwpożarowej

Zgodnie z §226 ust. 1 i 2 Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie, klasyfikacja budynku lub jego części do kategorii zagrożenia ludzi ZL, PM lub IN przedstawia się następująco:

- **Cały obiekt zakwalifikowany został do kategorii ZLIII zagrożenia ludzi.**

2.3. Odporność pożarowa budynku

Zapewnienie odpowiedniej klasy odporności pożarowej budynku, a co za tym idzie odpowiedniej odporności ogniowej i stopnia rozprzestrzeniania ognia elementów budowlanych ma na celu zapewnić w warunkach pożaru: nośność konstrukcji przez odpowiedni czas, ograniczanie rozprzestrzeniania się ognia i dymu w budynku, ograniczenie rozprzestrzeniania się pożaru na sąsiednie części budynku, możliwość ewakuacji ludzi oraz bezpieczeństwo ekip ratowniczych. Powyższe czynniki mają bezpośredni wpływ na bezpieczeństwo ludzi i konstrukcji obiektu w warunkach pożaru.

Wymaganą klasę odporności pożarowej dla budynku, zaliczonego do jednej kategorii ZL, określa poniższa tabela:

Budynek	ZL I	ZL II	ZL III	ZL IV	ZL V
Niski	B	B	C	D	C
Średniowysoki	B	B	B	C	B
Wysoki	B	B	B	B	B
Wysokościowy	A	A	A	B	A

Zgodnie z obowiązującymi przepisami, dla budynku średniowysokiego (SW), zaliczonego do kategorii ZL III zagrożenia ludzi, wymaganą klasą odporności ogniowej jest klasa „B”.

Wszystkie elementy budynku, powinny być nierozprzestrzeniające ognia (NRO), tj. powinny być niepalne lub niezapalne, a w zakresie odporności ogniowej, spełniać co najmniej wymagania określone w tabeli:

Klasa odporności pożarowej budynku	Klasa odporności ogniowej elementów budynku					
	Główna konstrukcja nośna	Konstrukcja dachu	Strop	Ściana zewnętrzna	Ściana wewnętrzna	Przykrycie dachu
A	R 240	R 30	R E I 120	E I 120	E I 60	E 30
B	R 120	R 30	R E I 60	E I 60	E I 30	E 30
C	R 60	R 15	R E I 60	E I 30	E I 15	E 15
D	R 30	-	R E I 30	E I 30	-	-
E	NRO	NRO	NRO	NRO	NRO	NRO

Oznaczenia w tabeli:

R – nośność ogniowa (w minutach), określona zgodnie z Polską Normą, dotyczącą zasad ustalania klas odporności ogniowej elementów budynku,

E – szczelność ogniowa (w minutach), określona jw.,

I – izolacyjność ogniowa (w minutach), określona jw.,

(-) - nie stawia wymagań,

NRO – nierozprzestrzeniające ognia.

Biorąc powyższe pod uwagę należy uznać, że budynek powinien spełniać klasę „B” odporności pożarowej budynków, wymaganą w aktualnie obowiązujących przepisach, zarówno w zakresie wymaganej odporności ogniowej elementów budowlanych, jak i w zakresie wymaganego stopnia nierozprzestrzeniania ognia jego elementów budowlanych.

2.4. Wielkość stref pożarowych

Podział budynku na strefy pożarowe umożliwia w warunkach pożaru i zadymienia bezpieczną ewakuację ludzi ze strefy zagrożonej do strefy bezpiecznej, a także uniemożliwia rozprzestrzenianie się pożaru do sąsiednich stref, co znacznie ogranicza skutki wywołane pożarem. Strefę pożarową stanowi budynek albo jego część oddzielona od innych budynków lub innych części budynku elementami oddzielenia przeciwpożarowego, bądź też pasami wolnego terenu o szerokości nie mniejszej niż dopuszczalne odległości od innych budynków, określone w przepisach.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami, dopuszczalną powierzchnię strefy pożarowej przedstawia poniższa tabela:

W obiektach ZL (zagrożenia ludzi)

Kategoria zagrożenia ludzi	Dopuszczalna powierzchnia strefy pożarowej w m ²			
	W budynku o jednej kondygnacji nadziemnej (bez ograniczenia wysokości)	W budynku wielokondygnacyjnym		
		Niskim (N)	Średniowysokim (SW)	Wysokim i wysokościowym (W) i (WW)
ZL I, ZL III, ZL IV, ZL V	10 000	8 000	5 000	2 500
ZL II	8 000	5 000	3500	2 000

Obiekt stanowi jedną strefę pożarową. Maksymalne dopuszczalne wielkości stref pożarowych w budynku nie zostały przekroczone.

2.5. Warunki ewakuacji i wymagania przeciwpożarowe dla elementów wyposażenia wewnątrz i wyposażenia stałego

Z pomieszczeń budynku, w którym mogą przebywać ludzie, należy zapewnić bezpieczne wyjście prowadzące bezpośrednio na przestrzeń otwartą, do innej strefy pożarowej lub na drogi komunikacji ogólnej, zwane drogami ewakuacyjnymi. Drzwi stanowiące wyjście ewakuacyjne z budynku przeznaczonego dla więcej niż 50 osób powinny się otwierać na zewnątrz. Wyjścia ewakuacyjne należy utrzymywać w stanie umożliwiającym ich natychmiastowe otwarcie od wewnątrz, bez pomocy dodatkowych osób. Dotyczy to w szczególności wyjść z budynku. Drogi, kierunki i wyjścia ewakuacyjne należy oznakować zgodnie z wymogami Polskiej Normy. Przy stosowaniu znaków bezpieczeństwa należy przyjąć zasadę, że człowiek znajdujący się w obiekcie z każdego zlokalizowanego w nim miejsca, powinien wiedzieć gdzie ma się udać w przypadku ewakuacji.

Techniczne warunki ewakuacji występujące w budynku, warunki wystroju wnętrz, oznakowania na potrzeby ewakuacji dróg i pomieszczeń oraz oświetlenie awaryjne, mają bezpośredni wpływ na zagrożenie ludzi przebywających w obiekcie.

SPEŁNIENIE WARUNKÓW:

- W pomieszczeniach, od najdalszego miejsca, w którym może przebywać człowiek, do wyjścia ewakuacyjnego na drogę ewakuacyjną lub do innej strefy pożarowej albo na zewnątrz budynku, powinno być zapewnione przejście, zwane „przejściem ewakuacyjnym” o długości: w strefie ZL nie powinno przekraczać 40 m.

WARUNEK SPEŁNIONY

- Dopuszczalna długość dojść ewakuacyjnych w budynku powinna wynosić maksymalnie:
 - ✘ w strefie ZLIII, przy jednym dojściu – 30 m, w tym nie więcej niż 20 m na poziomej drodze ewakuacyjnej,
 - ✘ w strefie ZLIII, przy dwóch dojściach – 60 m.

WARUNEK NIESPEŁNIONY – na piętrze drugim długość drogi ewakuacyjnej przy jednym dojściu przekracza 20 metrów.

- Klatki schodowe stanowiące drogę ewakuacyjną, w budynku średniowysokim ZLIII, powinny być obudowane, zamykane drzwiami i wyposażone w urządzenia zapobiegające ich zadymieniu.

WARUNEK NIESPEŁNIONY – klatka schodowa nie jest wyposażona w urządzenia zapobiegające jej zadymieniu.

- Szerokość przejść ewakuacyjnych w pomieszczeniach przeznaczonych na pobyt ludzi, należy obliczać proporcjonalnie do liczby osób, do których ono służy, przyjmując co najmniej 0,6 m na 100 osób, lecz nie powinna być mniejsza niż 0,9 m.

WARUNEK NIESPEŁNIONY - w pomieszczeniach biurowych na piętrze drugim, stałe elementy wyposażenia wewnątrz zmniejszają szerokość przejścia ewakuacyjnego do 0,80 m.

- Szerokość drzwi stanowiących wyjście ewakuacyjne z budynku, a także szerokość drzwi na drodze ewakuacyjnej z klatki schodowej, prowadzącej na zewnątrz budynku lub do innej strefy pożarowej, powinna być nie mniejsza niż szerokość biegu klatki schodowej, czyli nie mniej niż 1,20m.

WARUNEK SPEŁNIONY

- Szerokość użytkowa biegów schodów powinna wynosić nie mniej niż 1,2 m, a spoczników 1,5 m.

WARUNEK SPEŁNIONY

- Szerokość poziomych dróg ewakuacyjnych należy obliczać proporcjonalnie do liczby osób mogących przebywać jednocześnie na danej kondygnacji budynku, przyjmując co najmniej 0,6m na 100 osób, lecz nie mniej niż 1,4m. Dopuszcza się zmniejszenie szerokości poziomej drogi ewakuacyjnej do 1,2m, jeżeli jest ona przeznaczona do ewakuacji nie więcej niż 20 osób.

WARUNEK SPEŁNIONY

- Wysokość stopni nie powinna przekraczać 0,175m.

WARUNEK SPEŁNIONY

- Odległość z każdego miejsca obiektu, w którym może przebywać człowiek, do najbliższej gaśnicy nie powinna przekraczać 30m.

WARUNEK SPEŁNIONY

- Na drogach komunikacji ogólnej służących celom ewakuacji, zabronione jest stosowanie materiałów i wyrobów budowlanych łatwo zapalnych, których produkty rozkładu termicznego są bardzo toksyczne lub intensywnie dymiące.

WARUNEK SPEŁNIONY

- Drzwi stanowiące wyjście ewakuacyjne z budynku przeznaczonego dla więcej niż 50-ciu osób powinny otwierać się na zewnątrz. Wymaganie to nie dotyczy budynku wpisanego do rejestru zabytków.

WARUNEK SPEŁNIONY

- Ze wszystkich pomieszczeń o powierzchni przekraczającej 300 m² oraz innych, w których jednocześnie przebywać mogą ludzie w grupach o liczebności przekraczającej 50 powinno się zapewnić co najmniej 2 wyjścia oddalone od siebie o co najmniej 5 m i prowadzące na drogi ewakuacyjne.

WARUNEK SPEŁNIONY

- Wysokość drogi ewakuacyjnej powinna wynosić co najmniej 2,2m, natomiast wysokość lokalnego obniżenia 2m.

WARUNEK SPEŁNIONY

WARUNKI EWAKUACJI OBIEKTU

1. Wyjścia ewakuacyjne z obiektu:
 - a) wyjście główne na poziomie parteru, przy głównej klatce schodowej, usytuowane na zachodniej elewacji budynku,
 - b) wyjście dodatkowe na poziomie parteru usytuowane na zachodniej elewacji budynku, tuż przy drugiej klatce schodowej prowadzącej jedynie do piwnicy,
2. Drogi ewakuacyjne z obiektu i kierunki wyjść:
 - a) z pomieszczeń biurowych (piętro 1 i 2) na korytarz ewakuacyjny i na klatkę schodową, a nią na poziom parteru do wyjścia ewakuacyjnego,
 - b) z pomieszczeń biurowych (część północna parteru) oraz z mieszkania, bezpośrednio na korytarz ewakuacyjny i dalej do wyjścia ewakuacyjnego,
 - c) z pomieszczeń biurowych (część południowa parteru) bezpośrednio na korytarz ewakuacyjny i dalej do wyjścia ewakuacyjnego.
3. Najdłuższa długość dojścia (drogi) ewakuacyjnego przy 1 dojściu (piętro 2) wynosi 24 metry.

- a) na piętrach 1 i 2, na ścianach dzielących korytarz, zamontowano dodatkowe metalowe drzwi skracające długość dojścia ewakuacyjnego,
 - b) wyposażenie wewnątrz w pomieszczeniu ulokowanym na korytarzu (piętro 1) uniemożliwia swobodne korzystanie z dróg i przejść ewakuacyjnych,
 - c) przejście ewakuacyjne znajdujące się na korytarzu piętra 2 jest zamknięte, uniemożliwiając swobodną ewakuację,
 - d) wyposażenie stałe (biurka, regały) w pomieszczeniu ulokowanym w północnej części budynku na piętrze 2, powoduje że szerokość przejścia ewakuacyjnego wynosi w niektórych miejscach 0,80 m.
4. Najdłuższa długość przejścia ewakuacyjnego w pomieszczeniu na piętrze 1 wynosi 15 metrów.
 5. W niektórych pomieszczeniach budynku jest zainstalowane oświetlenie ewakuacyjne z piktogramami kierunkowymi.
 6. Klatki schodowe w obiekcie są obudowane i zamykane drzwiami na każdej kondygnacji lecz nie są wyposażone w urządzenia zapobiegające zadymieniu.
 7. Szerokość schodów i spocznika wynosi 2,5 m.
 8. Należy w obiekcie uzupełnić oznakowanie ewakuacyjne.
 9. Udrożnić należy drogi ewakuacyjne.
 10. Należy zapewnić przegląd oświetlenia awaryjnego.
 11. Należy doposażyć obiekt w gaśnice, szczególnie południową część budynku.
 12. Istniejące na strychu drzwi należy wymienić na drzwi przeciwpożarowe z atestem posiadające minimum klasę EI30.

Na podstawie §16.1 i 2 Rozp. MSWiA z dnia 17 czerwca 2010r., w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. z 2010 r. Nr 109 poz. 719), obiektu UZNAJE SIĘ jako zagrażający życiu ludzi, głównie z powodu braku urządzeń zapobiegających zadymieniu klatki schodowej.

2.6. Parametry pożarowe stosowanych materiałów niebezpiecznych

W pomieszczeniach obiektu nie występują przestrzenie i strefy zagrożone wybuchem. W całym obiekcie nie przewiduje się przechowywania i magazynowania materiałów niebezpiecznych pożarowo poza typowymi materiałami biurowymi i wyposażenia wnętrza.

Materiały niebezpieczne pożarowo to:

- *gazy palne,*
- *cieczki palne o temperaturze zapłonu poniżej 328,15 K (55°C),*
- *materiały wytwarzające w zetknięciu z wodą gazy palne,*
- *materiały zapalające się samorzutnie na powietrzu,*
- *materiały wybuchowe i pirotechniczne,*
- *materiały ulegające samorzutnemu rozkładowi lub polimeryzacji,*
- *materiały mające skłonności do samozapalenia,*
- *inne materiały niż wymienione wyżej, jeśli sposób ich składowania, przetwarzania lub innego wykorzystania może spowodować powstanie pożaru.*

Przy przechowywaniu materiałów i cieczy niebezpiecznych o temperaturze zapłonu poniżej 55°C należy:

- wszystkie czynności związane z transportem i składowaniem wykonywać według wskazań ich producenta,
- utrzymywać ilość materiału niebezpiecznego znajdującego się na stanowisku pracy nie większą niż dobowe zapotrzebowanie lub dobową produkcję,
- przechowywać zapas materiałów niebezpiecznych przekraczający wielkość określoną wyżej wyłącznie w wydzielonym magazynie materiałów łatwopalnych,
- przechowywać materiały niebezpieczne w sposób uniemożliwiający powstanie pożaru lub wybuchu w następstwie procesu składowania lub wskutek wzajemnego oddziaływania,
- przechowywać cieczki o temperaturze zapłonu poniżej 55°C wyłącznie w oryginalnych pojemnikach, wyposażonych w szczelne zamknięcia i zabezpieczonych przed stłuczeniem,
- przestrzegać zakazu rozlewania cieczy łatwopalnych do opakowań zastępczych,
- w jednej strefie pożarowej, zakwalifikowanej do kategorii zagrożenia ludzi, jest dopuszczalne przechowywanie do 10 dm³ cieczy o temperaturze zapłonu poniżej 21°C oraz 50 dm³ cieczy o temperaturze zapłonu 21 – 55°C,
- przechowywać cieczki o temperaturze zapłonu poniżej 55°C wyłącznie w pojemnikach, urządzeniach i instalacjach przystosowanych do tego celu, wykonanych z materiałów co najmniej trudno zapalnych, odprowadzających ładunki elektryczności statycznej, wyposażonych w szczelne zamknięcia i zabezpieczonych przed stłuczeniem,
- w pomieszczeniach handlowo-usługowych jest dopuszczalne przechowywanie cieczy o

temperaturze zapłonu do 55°C w takiej ilości, że gęstość obciążenia ogniowego stworzona przez te ciecze nie przekroczy 500 MJ/m²,

- w pomieszczeniach handlowo-usługowych ciecze palne powinny być przechowywane w szczelnych naczyniach, zabezpieczonych przed stłuczeniem, a ich sprzedaż należy prowadzić bez rozlewania.

2.7. Warunki bezpiecznej eksploatacji obiektu

Przeciwdziałanie zagrożeniu pożarowemu polegać powinno w głównej mierze na eliminowaniu jego potencjalnych źródeł. Oznacza to między innymi konieczność przestrzegania następujących zasad:

- użytkowanie budynków i poszczególnych jego pomieszczeń lub części w sposób zgodny z założeniami projektowymi; wszelkie zmiany w tym zakresie mogą być dokonywane jedynie po dostosowaniu pomieszczeń do nowych funkcji i przeznaczenia, w tym również do wymagań ochrony przeciwpożarowej,
- utrzymywanie urządzeń, instalacji elektrycznych, zarówno oświetleniowych, jak i służących do zasilania urządzeń, w stanie pełnej sprawności technicznej (szczególną uwagę należy zwracać na stan połączeń instalacyjnych wewnątrz puszek rozgałęźnych, gniazd wtyczkowych i wszelkiego rodzaju wyłączników),
- poddawanie instalacji elektrycznych okresowym przeglądom i badaniom rezystancji izolacji przewodów oraz skuteczności ochrony przeciwporażeniowej,
- dokonywanie zmian i poprawek w instalacjach elektroenergetycznych tylko przez uprawnionych instalatorów,
- eksploataowanie instalacji elektrycznej z uwzględnieniem dopuszczalnych obciążeń, wynikających z zastosowanych przekrojów przewodów i użytych zabezpieczeń,
- stosowanie w pomieszczeniach magazynowych wyłącznie punktów świetlnych z kloszami ochronnymi (nie dotyczy świetlówek), przy czym osłony punktów świetlnych powinny być wykonane z materiałów niepalnych,
- przechowywanie materiałów palnych w odległości nie mniejszej niż 0,5m od urządzeń i instalacji, których powierzchnie zewnętrzne mogą się nagrzewać powyżej 100°C, (ogrzewacze wewnętrzne, podgrzewacze wody),
- instalowanie opraw oświetleniowych oraz osprzętu instalacji elektrycznych (wyłączniki, gniazda wtyczkowe itp.) na podłożu niepalnym lub z odpowiednią izolacją od palnego podłoża, uniemożliwiającą jego zapalenie,
- przestrzeganie zakazu składowania jakichkolwiek materiałów na drogach ewakuacyjnych,
- składowanie materiałów palnych tylko w pomieszczeniach przeznaczonych do tego celu, zabronione jest przy tym składowanie ich na drogach ewakuacyjnych,
- wyjścia ewakuacyjne należy utrzymywać w stanie umożliwiającym ich natychmiastowe otwarcie od wewnątrz, bez pomocy dodatkowych osób, dotyczy to w szczególności wyjść z budynku,

- zapewnienie ciągłego dostępu do podręcznego sprzętu gaśniczego, urządzeń przeciwpożarowych i zabezpieczających, wyłączników i tablic rozdzielczych prądu elektrycznego,
- używanie sprzętu przeciwpożarowego do celów wyłącznie związanych z ochroną przeciwpożarową,
- wprowadzenie zakazu palenia tytoniu i używania ognia otwartego na terenie całego obiektu oraz oznakowanie tego odpowiednimi znakami zakazu,
- przechowywanie cieczy łatwo zapalnych tylko w niewielkich ilościach w odpowiednio szczelnych opakowaniach handlowych, zabezpieczonych przed uszkodzeniem.

2.8. Obowiązki zarządcy obiektu w zakresie ochrony przeciwpożarowej

Właściciele, zarządcy lub użytkownicy budynków oraz placów składowych i wiat, z wyjątkiem budynków mieszkalnych jednorodzinnych:

- utrzymują urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice w stanie pełnej sprawności technicznej i funkcjonalnej,
- wyposażają obiekty, zgodnie z wymaganiami przepisów techniczno-budowlanych, w przeciwpożarowe wyłączniki prądu,
- umieszczają w widocznych miejscach instrukcje postępowania na wypadek pożaru wraz z wykazem telefonów alarmowych,
- oznakowują, znakami zgodnymi z Polskimi Normami dotyczącymi znaków bezpieczeństwa:
 - ✘ drogi ewakuacyjne (z wyłączeniem budynków mieszkalnych) oraz pomieszczenia, w których w myśl przepisów techniczno-budowlanych wymagane są co najmniej 2 wyjścia ewakuacyjne, w sposób zapewniający dostarczenie informacji niezbędnych do ewakuacji,
 - ✘ miejsca usytuowania urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic,
 - ✘ miejsca usytuowania elementów sterujących urządzeniami przeciwpożarowymi,
 - ✘ miejsca usytuowania przeciwpożarowych wyłączników prądu, kurków głównych instalacji gazowej oraz materiałów niebezpiecznych pożarowo,
 - ✘ pomieszczenia, w których występują materiały niebezpieczne pożarowo,
 - ✘ drabiny ewakuacyjne, rękawy ratownicze, pojemniki z maskami uciezkowymi,
 - ✘ miejsca zbiórki do ewakuacji, miejsca lokalizacji kluczy do wyjść ewakuacyjnych,
 - ✘ dźwigi dla ekip ratowniczych (przeciwpożarowych),
 - ✘ przeciwpożarowe zbiorniki wodne,
 - ✘ drzwi przeciwpożarowe,
 - ✘ drogi pożarowe,
 - ✘ miejsca zaklasyfikowane jako strefy zagrożenia wybuchem.

- umieszczają, przy wjazdach do garaży zamkniętych z podłogą znajdującą się poniżej poziomu terenu, czytelną informację o dopuszczeniu lub niedopuszczeniu parkowania w tych garażach samochodów zasilanych gazem płynnym propan-butan, o których mowa w przepisach techniczno-budowlanych.
- wokół placów składowych, składowisk przy obiektach oraz obiektach tymczasowych o konstrukcji palnej powinien być zachowany pas ochronny o szerokości minimum 2m i nawierzchni z materiałów niepalnych lub gruntowej oczyszczonej.
- zapewniają składowanie materiałów palnych pod ścianami obiektu związanych z jego funkcją, z wyjątkiem materiałów niebezpiecznych pożarowo, jest dopuszczalne pod warunkiem:
 - ✘ nieprzekroczenia maksymalnej powierzchni strefy pożarowej, określonej dla tego obiektu,
 - ✘ zachowania dostępu do obiektu na wypadek działań ratowniczych,
 - ✘ nienaruszenia minimalnej odległości od obiektów sąsiednich, wymaganej z uwagi na bezpieczeństwo pożarowe,
 - ✘ zachowania minimalnej odległości 5m od drogi pożarowej.
- utrzymują znajdujące się na ich terenach drogi pożarowe w stanie umożliwiającym wykorzystanie tych dróg przez pojazdy jednostek ochrony przeciwpożarowej, zgodnie z warunkami określonymi w przepisach dotyczących przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych,
- właściciele, zarządcy lub użytkownicy obiektów bądź ich części stanowiących odrębne strefy pożarowe, przeznaczonych do wykonywania funkcji użyteczności publicznej, zamieszkania zbiorowego, produkcyjnych, magazynowych oraz inwentarskich zapewniają i wdrażają instrukcje bezpieczeństwa pożarowego omówioną w Rozporządzeniu MSWiA z dnia 7 czerwca 2010r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów §6.1.

3. Instalacje wewnętrzne

Instalacje i urządzenia techniczne, będące wyposażeniem obiektu, powinny pod względem bezpieczeństwa pożarowego odpowiadać warunkom technicznym określonym w Polskich Normach oraz przepisach szczegółowych. Przy doborze instalacji i urządzeń należy uwzględniać funkcję i przeznaczenie obiektu oraz wynikające stąd czynniki zagrożenia. Instalacje i urządzenia techniczne należy poddawać okresowym przeglądom i konserwacji. **Zapisy w tym zakresie powinny być prowadzone w książce obiektu budowlanego.**

W omawianym obiekcie zainstalowano:

- instalacje elektryczną,
- instalacje wentylacyjną,
- instalacje odgromową,
- instalacje wod-kan i C.O.

3.1. Instalacja elektryczna

W obiekcie zabudowano typowe, trójfazowe instalacje siłowe, jednofazowe instalacje robocze – gniazda wtykowe oraz instalacje oświetleniowe prądu elektrycznego.

Ze względu na to, że wszystkie obiekty o kubaturze równej lub większej od 1000m³ powinny być wyposażone w przeciwpożarowy wyłącznik prądu elektrycznego, w obiekcie zabudowano także taki wyłącznik zlokalizowany przy klatce schodowej obok wejścia głównego od obiektu (parter) oraz przy klatce schodowej na piętrze pierwszym. Główny wyłącznik prądu elektrycznego powinien być oznakowany znakiem bezpieczeństwa, zgodnie z Polską Normą (PN-N-01256:1997). Wyłącznik przeciwpożarowy powoduje odłączenie wszystkich obwodów elektrycznych w obiekcie.

Obwody instalacji elektrycznej należy poddawać okresowym badaniom w zakresie:

- *badania skuteczności zastosowanych środków ochrony przeciwporażeniowej należy prowadzić co najmniej raz na 5 lat,*
- *badania rezystancji izolacji przewodów roboczych należy prowadzić co najmniej raz na rok,*
- *sprawdzenie poprawności działania przeciwpożarowego wyłącznika prądu co najmniej raz w roku.*

3.2. Instalacja odgromowa

Obiekt został wyposażony w instalację odgromową w wykonaniu podstawowym zgodnie z Polską Normą. Urządzenia odgromowe powinny posiadać „Metrykę urządzenia piorunochronnego” oraz powinny być poddawane udokumentowanym, okresowym przeglądom i konserwacjom.

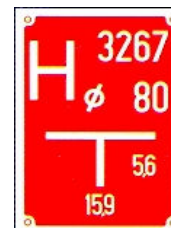
Instalację odgromową, należy poddawać okresowym badaniom, co najmniej raz na 5 lat w zakresie ciągłości połączeń części naziemnej, pomiaru rezystancji uziemienia oraz sprawdzenia stanu uziomów po ich odkopaniu. Przeglądom, co najmniej raz w roku (najlepiej w okresie wiosennym) w zakresie oględzin części naziemnej.

4. Instalacje i urządzenia przeciwpożarowe w obiekcie

4.1. Zaopatrzenie wodne do zewnętrznego gaszenia pożaru

Wymagana ilość wody do celów przeciwpożarowych do zewnętrznego gaszenia pożaru dla budynków użyteczności publicznej i zamieszkania zbiorowego oraz innych obiektów budowlanych o takim przeznaczeniu, służąca do zewnętrznego gaszenia pożaru, wynosi:

- dla budynku o kubaturze brutto do 5 000 m³ i o powierzchni wewnętrznej do 1 000 m² — 10 dm³/s z co najmniej jednego hydrantu o średnicy 80mm lub 100m³ zapasu wody w przeciwpożarowym zbiorniku wodnym,
- dla budynków niewymienionych w pkt 1 — 20dm³/s łącznie z co najmniej dwóch hydrantów o średnicy 80mm lub 200m³ zapasu wody w przeciwpożarowym zbiorniku wodnym.

Biorąc powyższe pod uwagę należy uznać, że wymagana ilość wody do celów przeciwpożarowych dla obiektu powinna wynosić, zgodnie z przepisami, co najmniej 20dm³/s z dwóch hydrantów o średnicy 80mm. Lokalizacja hydrantów została umieszczona na planie sytuacyjnym. Na terenach przyległych znajdują się hydranty nadziemne zlokalizowane następująco:

- najbliższy w odległości około 30 metrów od budynku, nieopodal wejścia dodatkowego do budynku, od strony wschodniej, na trawniku za jezdnią (ul. Jana Kochanowskiego),
- kolejny hydrant znajduje się na Rynku, przy kamienicy Rynek17, w odległości ok 110 metrów od budynku.

Należy uznać, że ilość wody do zewnętrznego gaszenia pożaru oraz rozmieszczenie hydrantów jest prawidłowe.

Hydranty zewnętrzne przeciwpożarowe powinny być, co najmniej raz w roku poddawane przeglądom i konserwacji przez właściciela sieci wodociągowej przeciwpożarowej w zakresie parametrów wydajności, ciśnienia i sprawności instalacji. Protokoły z kontroli i konserwacji instalacji przeciwpożarowej

hydrantowej zewnętrznej należy przechowywać w dokumentacji eksploatacyjnej obiektu.

4.2. Wyposażenie w podręczny sprzęt gaśniczy

Obiekt należy wyposażyć w gaśnice przenośne lub przewoźne zgodnie z §32 ust.1 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów. Jedna jednostka masy środka gaśniczego 2kg (lub 3 dcm³) zawartego w gaśnicach przypada na każde 100m² powierzchni strefy pożarowej. Rodzaj gaśnic dostosowany do gaszenia tych grup pożarów, które mogą wystąpić w obiekcie:

- A — materiałów stałych, zwykle pochodzenia organicznego, których normalne spalanie zachodzi z tworzeniem żarzących się węgli,
- B — cieczy i materiałów stałych topiących się,
- C — gazów,
- D — metali,
- F — tłuszczów i olejów w urządzeniach kuchennych.

Odległość z każdego miejsca w obiekcie, w którym może przebywać człowiek, do najbliższej gaśnicy nie powinna być większa niż 30m. Z uwagi na specyfikę obiektu optymalnym środkiem gaśniczym jest proszek do gaszenia pożarów grup ABC [stosowany w gaśnicach proszkowych]. Do zabezpieczenia pomieszczeń technicznych stosować można zamiennie gaśnice śniegowe służące do

gaszenia pożarów z grup BC.

W całym omawianym obiekcie zamontowano gaśnice proszkowe przystosowane do gaszenia pożarów typu ABC, zawierające 4 kg środka gaśniczego. W pomieszczeniach serwerowni znajduje się gaśnica przystosowana do gaszenia sprzętu komputerowego. Gaśnice umieszczono na każdej kondygnacji budynku, na drogach ewakuacyjnych oraz w niektórych pomieszczeniach. Miejsca lokalizacji gaśnic zostały odpowiednio oznakowane. Rozmieszczenie gaśnic przedstawiono na planie sytuacyjnym.

Część południową obiektu na piętrach 1 i 2 należy doposażyć w gaśnice proszkowe.

Stanowiska ze sprzętem powinny być oznakowane zgodnie z Polską Normą w tym zakresie. Czynności konserwacyjne przy sprzęcie powinny być prowadzone, co najmniej raz w roku, przez uprawniony personel. Każda gaśnica powinna posiadać normową naklejkę z informacją o zastosowanym środku gaśniczym, producencie lub konserwatorze, numerze atestu wg, którego została wyprodukowana, roku produkcji, sposobie użycia, okresie gwarancji oraz ewentualnym terminie następnego badania.

4.3. Oświetlenie awaryjne (ewakuacyjne, kierunkowe)

Budynek, w którym zanik napięcia w elektrycznej sieci zasilającej może spowodować zagrożenie życia lub zdrowia ludzi, poważne zagrożenie środowiska, a także znaczne straty materialne, należy wyposażać w samoczynnie załączające się oświetlenie awaryjne (bezpieczeństwa i ewakuacyjne). Oświetlenie ewakuacyjne należy stosować w budynkach użyteczności publicznej, oraz na drogach ewakuacyjnych tych budynków, a także oświetlonych wyłącznie światłem sztucznym. Oświetlenie ewakuacyjne powinno działać przez co najmniej 2 godziny od zaniku oświetlenia podstawowego. Oświetlenie bezpieczeństwa, ewakuacyjne i przeszkodowe oraz podświetlane znaki wskazujące kierunki ewakuacji należy wykonywać zgodnie z Polskimi Normami dotyczącymi wymagań w tym zakresie. Natężenie oświetlenia ewakuacyjnego w osi drogi ewakuacyjnej powinno wynosić min. 1lx (lux). Oprawy oświetlenia awaryjnego z własnym źródłem zasilania powinny być wyposażone w wewnętrzny układ testujący lub podłączone do zdalnego układu testującego.

Niektóre pomieszczenia w budynku zostały wyposażony w indywidualne oprawy oświetlenia awaryjnego z piktogramami, podłączone do głównej instalacji elektrycznej umożliwiające oświetlenie drogi ewakuacyjnej w przypadku zaniku napięcia zasilania np.: przerwa w dostawie energii elektrycznej, uruchomienie przycisku przeciwpożarowego wyłącznika prądu. Oświetlenie awaryjne powinno świecić przez okres min. 2 godz. z natężeniem oświetlenia drogi ewakuacyjnej na poziomie 1lx.

Zastosowane oprawy oświetleniowe posiadają wbudowany układ zasilający, ładujący wbudowane akumulatory oraz kontrolki zaniku fazy napięciowej. Układ ten odpowiedzialny jest za prawidłowe ładowanie baterii akumulatorów oraz, w przypadku zaniku fazy napięciowej, automatycznie załącza oprawy z zasilania akumulatorowego w czasie nie dłuższym niż 2 sekundy.

Oświetlenie awaryjne (ewakuacyjne i kierunkowe) należy poddawać okresowym przeglądom i badaniom, co najmniej raz w roku w zakresie sprawności akumulatorów oraz natężenia światła na drodze ewakuacyjnej zgodnie z zaleceniami producenta określonymi w DTR opraw oświetlenia awaryjnego wg PN-EN1838.

4.4. Zmiany w zagospodarowaniu obiektu

Wszelkie zmiany w sposobie użytkowania obiektu lub jego części, a także w przypadku rozbudowy lub przebudowy obiektu podlegają uzgodnieniu pod względem spełnienia wymagań ochrony, przeciwpożarowej przez rzeczoznawcę ds. zabezpieczeń przeciwpożarowych zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 16 czerwca 2003r. w sprawie uzgodnienia projektu budowlanego pod względem ochrony przeciwpożarowej, a w szczególności, gdy ze względu na charakter lub rozmiar robót jest niezbędne sporządzenie projektu budowlanego. Warunek ten powinien być bezwzględnie przestrzegany.

5. Sposób poddawania stosowanych w obiekcie urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic przeglądom technicznym i konserwacji

Wszystkie urządzenia przeciwpożarowe w obiekcie powinny być wykonane zgodnie z projektem uzgodnionym pod względem ochrony przeciwpożarowej przez rzeczoznawcę do spraw zabezpieczeń ppoż, a warunkiem dopuszczenia ich do użytkowania jest przeprowadzenie odpowiednich dla danego urządzenia prób i badań, potwierdzających prawidłowość ich działań. Urządzenia ppoż, podręczny sprzęt gaśniczy oraz instalacje techniczne powinny być poddawane przeglądom technicznym, czynnościom konserwacyjnym zgodnie z zasadami określonymi w Polskiej Normie, w odnośnej dokumentacji techniczno – ruchowej oraz instrukcjach obsługi. Wszystkie powyższe czynności powinny być dokonywane przez osoby posiadające odpowiednie uprawnienia.

Częstotliwość, rodzaj czynności konserwacyjnych i przeglądów technicznych:

Lp.	Rodzaj czynności	Termin	Uwagi
1	Przeгляд i konserwacja gaśnic	Co najmniej 1 w roku	wg instrukcji producenta
2	Remont gaśnic	Co 5 lat	lub wg instrukcji producenta oraz po każdym użyciu
3	Przeгляд i konserwacja hydrantów zewnętrznych w zakresie parametrów wydajności, ciśnienia i sprawności instalacji	Co najmniej 1 w roku	wg rozp. MSWiA z 2002r. Dz.U. nr 75 poz 690
4	Kontrola przeciwpożarowego wyłącznika prądu	Co najmniej 1 w roku	sprawdzenie poprawności zadziałania
5	Przeгляд stanu bezpieczeństwa pożarowego	Co rok	
6	Przeгляд instalacji odgromowej	Co rok	ogłędziny
7	Badanie instalacji elektrycznej i odgromowej, w zakresie stanu sprawności połączeń, osprzętu, zabezpieczeń i środków ochrony od porażen, oporności izolacji przewodów oraz uziemień instalacji i odbiorników	Co 5 lat	wg programu określonego w PN
8	Kontrola i usuwanie zanieczyszczeń z przewodów wentylacyjnych	Co rok	wg rozp. MSWiA z 2002r. Dz.U. nr 75 poz 690
9	Kontrola i uzupełnienie oznakowania ewakuacyjnego i ochrony ppoż. oraz kompletności podręcznego sprzętu gaśniczego	Na bieżąco	
10	Oświetlenie awaryjne (ewakuacyjne i bezpieczeństwa)	Co najmniej 1 w roku	wg DTR producenta

6. Sposoby wykonywania prac niebezpiecznych pod względem pożarowym

Prace niebezpieczne pożarowo prowadzone poza wyznaczonymi na stałe do tego celu miejscem, jak prace remontowo-budowlane, związane z użyciem otwartego ognia, prowadzone wewnątrz obiektu lub na przyległych terenach, należy prowadzić w sposób uniemożliwiający powstanie pożaru lub wybuchu. Pod pojęciem prac pożarowo niebezpiecznych należy rozumieć wszelkie prace z użyciem otwartego ognia, prowadzone szczególnie podczas remontów. Przed rozpoczęciem prac konieczne jest ustalenie ich zakresu, terminu i czasu trwania, a na tej podstawie, rodzaju występujących zagrożeń. Szczególną uwagę należy zwrócić na możliwość zapalenia materiałów, wskutek bezpośredniego oddziaływania płomienia lub poprzez przewodnictwo cieplne, materiałów znajdujących się w sąsiedztwie i w sąsiednich pomieszczeniach, zarówno w pionie, jak i w poziomie. Konieczne jest ustalenie środków zapobiegawczych (np. usunięcie materiałów palnych w bezpieczne miejsce, kontrola przyległych pomieszczeń, ekranowanie materiałem niepalnym miejsca prowadzenia prac) oraz osób odpowiedzialnych za przebieg prac i przeprowadzenie kontroli obiektu po ich zakończeniu. Przyjęte warunki należy zamieścić w stosownym protokole (stanowiącym załącznik do instrukcji) podpisanym przez użytkownika, jak i wykonawcę prac.

Decyzję o rozpoczęciu prac podejmuje komisja w składzie: zarządca obiektu/właściciel, pracownik działu technicznego oraz/lub pracownik ds. BHP i ochrony przeciwpożarowej, po uprzednim sprawdzeniu stopnia realizacji podanych wcześniej ustaleń. Po zakończeniu prac należy przeprowadzić kontrolę obiektu w terminach określonych, w zależności od rodzaju i zakresu prac. Powyższe ustalenia nie dotyczą przypadków remontów kapitalnych i prac o dużym zakresie, związanych z czasowym (protokolarnym) przekazaniem budynku wykonawcy prac i wyłączeniem go z eksploatacji. Odpowiedzialność za bezpieczeństwo obiektu przejmuje wówczas wykonawca robót.

6.1. Szczegółowe zasady prowadzenia prac niebezpiecznych pożarowo

Podczas wykonywania prac niebezpiecznych pożarowo, w szczególności prac spawalniczych, przestrzegać należy następujących zasad:

- sposób zabezpieczenia przeciwpożarowego prac spawalniczych, szczególnie wykonywanych w budynkach posiadających palne elementy konstrukcji budowlanej, powinien być określany na podstawie komisyjnej oceny zagrożenia pożarowego i określonych wymagań przeciwpożarowych mających nie dopuścić do powstania i rozprzestrzeniania się pożaru lub wybuchu. Po wykonaniu zaleconych zabezpieczeń należy wydać pisemne zezwolenie na przeprowadzenie prac,
- każdorazowo należy sporządzić protokół zabezpieczania przeciwpożarowego prac spawalniczych (w załączeniu),
- wszelkie materiały palne występujące w miejscu wykonywania prac oraz w rejonach przyległych, w tym również elementy konstrukcji budynku i znajdujących się w nim instalacji technicznych, należy zabezpieczyć przed zapaleniem,

- prace niebezpieczne pożarowo w pomieszczeniach, w których, wykonywano prace z użyciem łatwo zapalnych cieczy, palnych gazów, mogą być prowadzone wyłącznie wtedy, gdy stężenie par cieczy lub gazów w mieszaninie z powietrzem nie przekracza 10% ich dolnej granicy wybuchowości,
- w miejscu prowadzenia prac powinien znajdować się sprzęt umożliwiający likwidację źródeł pożaru,
- po zakończeniu prac należy poddać kontroli miejsce, w którym były prowadzone oraz rejony przyległe,
- prace niebezpieczne pożarowo mogą być prowadzone wyłącznie przez osoby do tego upoważnione, posiadające odpowiednie kwalifikacje,
- sprzęt używany do wykonywania prac powinien być sprawny technicznie,
- pomieszczenia lub miejsca, w których mają być prowadzone prace spawalnicze należy oczyścić z wszelkich palnych materiałów i zanieczyszczeń,
- przedmioty palne lub niepalne w opakowaniach palnych należy odsunąć na bezpieczną odległość od miejsc prowadzenia prac, celem uniemożliwienia przedostania się rozgrzanych rozprysków spawalniczych, w razie braku możliwości ich odsunięcia należy je zabezpieczyć przez osłonięcie, na przykład kocami gaśniczymi, arkuszami blachy lub w inny skuteczny sposób,
- należy skontrolować, czy w pomieszczeniach sąsiednich (zarówno w pionie, jak i w poziomie), nie znajdują się materiały mogące ulec zapaleniu wskutek przewodnictwa cieplnego lub działania rozprysków spawalniczych,
- ewentualne otwory przelotowe, instalacyjne, kablowe należy uszczelnić, zasłonić materiałami niepalnymi, kable, przewody elektryczne, gazowe oraz instalacyjne z izolacją palną, należy zabezpieczyć przed rozpryskami spawalniczymi i uszkodzeniami mechanicznymi, bądź skutkami działania wysokiej temperatury,
- wykonywanie prac spawalniczych w miejscach, w których tego samego dnia wykonywano prace malarskie lub inne, przy użyciu substancji łatwo zapalnych, jest zabronione,
- w miejscu wykonywania prac należy przygotować pojemniki metalowe wypełnione wodą, na odpadki drutu spawalniczego i elektrod,
- drogi ewakuacyjne i dojścia powinny być wolne, oraz tak wybrane, aby można było szybko ewakuować ludzi z miejsca zagrożonego rozwojem pożaru,
- po zakończeniu prac należy przeprowadzić dokładną kontrolę w rejonie spawania i pomieszczeniach sąsiednich, po upływie 2, 4, a następnie 8 godzin, od czasu zakończenia prac spawalniczych,
- każde stanowisko spawalnicze powinno być wyposażone w gaśnicę proszkową, śniegową i koc gaśniczy, jeśli warunki szczególne nie przemawiają za koniecznością zastosowania innych rodzajów i ilości sprzętu pożarniczego, czy też środków gaśniczych.

7. Sposoby postępowania na wypadek pożaru lub innego zagrożenia

7.1. Zasady zachowania się użytkowników obiektu

Każdy kto zauważył pożar lub inne zagrożenie lub uzyskał informację o pożarze (innym zagrożeniu) obowiązany jest zachować spokój i nie dopuszczając do powstania paniki natychmiast zaalarmować:

- ✗ współpracowników, osoby znajdujące się w strefie zagrożenia okrzykiem np.: „**POŻAR**” lub „**PALI SIĘ**”,
- ✗ **Starostę Cieszyńskiego, konserwatora z Wydziału Organizacyjnego, Naczelnika Wydziału Organizacyjnego**, wszystkie osoby znajdujące się w obiekcie a także osobę odpowiedzialną za prowadzenie działań ewakuacyjnych,
- ✗ **z najbliższego aparatu telefonicznego: Powiatową Straż Pożarną w Cieszynie, tel. 998, 112 lub 33 852 11 06**

- Po uzyskaniu połączenia należy wyraźnie podać:
 - ✗ gdzie powstało zdarzenie - dokładny adres, nazwę obiektu,
 - ✗ co się pali lub jakie jest inne zagrożenie,
 - ✗ ilość zagrożonych, czy istnieje zagrożenie dla życia ludzi, czy są osoby ranne,
 - ✗ numer telefonu, z którego się mówi oraz swoje imię i nazwisko.

UWAGA: *Odłożyć słuchawkę dopiero po otrzymaniu potwierdzenia, że straż pożarna przyjęła zgłoszenie. Odczekać chwilę przy telefonie na ewentualne sprawdzenie zgłoszenia.*

- W razie potrzeby (nieszczęśliwy wypadek lub awaria) należy alarmować:
 - ✗ POGOTOWIE RATUNKOWE tel. 999 lub 112
 - ✗ POGOTOWIE POLICJI tel. 997 lub 112
 - ✗ POGOTOWIE ENERGETYCZNE tel. 991
 - ✗ POGOTOWIE GAZOWE tel 992
 - ✗ POGOTOWIE WOD-KAN. tel. 994
- Równocześnie z alarmowaniem straży pożarnej należy, w miarę możliwości przystąpić do akcji ratowniczo-gaśniczej przy pomocy sprzętu gaśniczego znajdującego się w pobliżu. Jeżeli źródło ognia zostało zlokalizowane i ma niewielkie rozmiary, należy podjąć próbę zlikwidowania go przy pomocy gaśnic.
- W przypadkach, gdy ogień obejmuje większą powierzchnię, próba gaszenia nie przynosi rezultatów, a pożar rozprzestrzenia się lub też źródło ognia nie jest ustalone, a w budynku rozprzestrzenia się dym, bezzwłocznie po alarmowaniu straży pożarnej należy opuścić budynek korzystając z dostępnych dróg ewakuacyjnych. Przy ewakuacji należy korzystać z wolnych od zadymienia korytarzy i klatek schodowych. Po opuszczeniu budynku, osoby ewakuowane powinny grupować się na przyległym terenie, w sposób nie utrudniający

ZINTEGROWANY SYSTEM RATOWNICTWA	
ZAGROŻENIE ZADZWON	
STRAŻ	STRAŻ POŻARNA 998
+	POGOTOWIE 999
PODZIAŁ	POLICJA 997
+	STRAŻ MIEJSKA 986
+	POGOT. GAZOWE 992
+	POGOT. WOD.-KAN. 994
+	POGOT. CIEPŁOWN. 888 88 88
+	POGOT. ENERGET. 888 88 88
+	STALY DYZUR WOJEWODY 888 88 88

przewodzenia akcji ratowniczo-gaśniczej.

- Jeżeli korytarz ewakuacyjny lub klatka schodowa są zadymione, należy pozostać w pomieszczeniach i oczekiwać na pomoc służb ratowniczych. Jeżeli dym przedostaje się do pomieszczeń należy przy pomocy dostępnych środków (szmaty, ręczniki, papiery itp.) uszczelnić drzwi i zachowując spokój oczekiwać na pomoc. W razie potrzeby należy uchylić okno i poinformować o swej sytuacji.
- Każda osoba przystępująca do akcji ratowniczej powinna pamiętać że:
 - ✘ w pierwszej kolejności ratuje się zagrożone życie ludzkie,
 - ✘ należy przeciwdziałać panice wśród osób przebywających w obiekcie, wzywając do zachowania spokoju i informując o drogach ewakuacji oraz roztaczać opiekę nad potrzebującymi pomocy,
 - ✘ wchodząc do pomieszczeń i stref zadymionych przyjmować pozycję pochyloną (jak najbliższej podłogi) oraz zabezpieczyć drogi oddechowe prostymi środkami (np. wilgotną chustką),
 - ✘ należy wyłączyć dopływ prądu elektrycznego do pomieszczeń i stref objętych pożarem; nie wolno gasić wodą instalacji i urządzeń elektrycznych będących pod napięciem,
 - ✘ należy usuwać z zasięgu ognia wszelkie materiały palne,
 - ✘ nie należy otwierać bez koniecznej potrzeby drzwi i okien w pomieszczeniach, w których powstał pożar, ponieważ dopływ powietrza sprzyja rozprzestrzenianiu się ognia.
 - ✘ jednym z najważniejszych warunków jest zachowanie spokoju.
- W przypadku ogłoszenia alarmu i zarządzenia ewakuacji, każda osoba korzystająca z obiektu powinna:
 - ✘ zachować spokój, nie wywoływać paniki,
 - ✘ podporządkować się poleceniom kierującego akcją ratowniczą lub personelu obsługującego akcję,
 - ✘ opuścić obiekt wskazanymi drogami i kierunkami ewakuacji oraz wyjściami ewakuacyjnymi wskazanymi przez personel lub zgodnie z oznakowanymi szlakami komunikacyjnymi,
 - ✘ udzielić pomocy innym, potrzebującym osobom.

Wszyscy pracownicy oraz osoby korzystające z obiektu z chwilą przybycia zastępów Powiatowej Straży Pożarnej zobowiązani są do podporządkowania się poleceniom właściwego dowódcy z ramienia PSP.

Od odpowiedzialność za prowadzenie działań ewakuacyjnych w obiekcie ponosi konserwator z Wydziału Organizacyjnego. Osoby wyznaczone do prowadzenia działań ewakuacyjnych wskazane zostały w pkt 7.3. niniejszej instrukcji.

7.2. Zadania i obowiązki poszczególnych osób przebywających w obiekcie z zakresu ochrony przeciwpożarowej oraz zasady, warunki i organizacja ewakuacji ludzi

W CAŁYM BUDYNKU ZAKŁADA SIĘ DLA WSZYSTKICH OSÓB, **EWAKUACJĘ INDYWIDUALNĄ.**

ZADANIA OSOBY LUB OSÓB WYZNACZONYCH DO PROWADZENIA DZIAŁAŃ EWAKUACYJNYCH.

PRZED ROZPOCZĘCIEM EWAKUACJI LUDZI Z OBIEKTU NALEŻY:

1. ROZPOZNAĆ ZAGROŻENIA (co i gdzie?)
2. PODJĄĆ PRÓBĘ UGASZENIA POŻARU W ZARODKU PRZY POMOCY DOSTĘPNEGO PODRĘCZNEGO SPRZĘTU OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ (gaśnice)
3. PODJĄĆ DECYZJĘ O ROZPOCZĘCIU DZIAŁAŃ EWAKUACYJNYCH (pełna / częściowa)

DZIAŁANIA KONIECZNE DO WYKONANIA PO PODJĘCIU DECYZJI O EWAKUACJI LUDZI Z OBIEKTU:

1. POINFORMOWANIE WSZYSTKICH OSÓB ZNAJDUJĄCYCH SIĘ W STREFIE ZAGROŻENIA O ZAISTNIAŁYM NIEBEZPIECZEŃSTWIE ZA POMOCĄ OKRZYKU (upewniając się, czy mogą wyjść z pomieszczeń?)
2. JEDNOCZEŚNIE WEZWAĆ STRAŻ POŻARNĄ ORAZ DODATKOWE ODPOWIEDNIE SŁUŻBY RATOWNICZE
3. WYŁĄCZYĆ DOPŁYW PRĄDU DO OBIEKTU
4. KIEROWANIE EWAKUOWANĄ GRUPĄ LUDZI DO MIEJSCA ZBIÓRKI DO EWAKUACJI / LUB DO INNEGO BEZPIECZNEGO MIEJSCA KORZYSTAJĄC Z NIEZAGROŻONYCH DRÓG EWAKUACYJNYCH
5. PRZED PRZEJŚCIEM / WYJŚCIEM Z POMIESZCZEŃ LUB STREF, NALEŻY UPEWNIĆ SIĘ, CZY DROGA EWAKUACYJNA JEST BEZPIECZNA
6. NALEŻY UTRZYMYWAĆ ŚCISŁY KONTAKT Z EWAKUOWANĄ GRUPĄ LUDZI
7. NALEŻY PRZEDOSTAĆ SIĘ Z EWAKUOWANĄ GRUPĄ DO MIEJSCA ZBIÓRKI DO EWAKUACJI
8. NALEŻY UPEWNIĆ SIĘ, ŻE WSZYSCY OPUŚCILI OBIEKT
9. NALEŻY POLICZYĆ OSOBY EWAKUOWANE (w przypadku pracowników korzystać np. z list obecności)

10. ŚCIŚLE WSPÓŁPRACOWAĆ Z SŁUŻBAMI PSP PRZYBYŁYMI NA MIEJSCE

OSOBA PROWADZĄCA EWAKUACJĘ POWINNA:

- WYDAWAĆ KONKRETNE POLECENIA WSZYSTKIM EWAKUOWANYM
- NIE DOPUSZCZAĆ DO WYBUCHU PANIKI WŚRÓD EWAKUOWANYCH
- ROZDZIELIĆ ZADANIA POSZCZEGÓLNYM PRACOWNIKOM
 - Współpracownik / Kolega / Inna osoba:
 - otworzyć drzwi ewakuacyjne,
 - wyłączyć dopływ prądu do budynku,
 - wskazać odpowiednim służbom ratowniczym najdogodniejszego dojazdu do miejsca zagrożenia,
 - poinformować przybyłą na miejsce jednostkę Straży Pożarnej o zagrożeniu, ilości osób w przebywających obiektach, dodatkowych zagrożeniach wybuchowych,
 - liczyć osoby ewakuowane,
 - zakazać wejścia osobom trzecim na teren obiektu z wyjątkiem służb ratowniczych,
 - zakazać wyjścia z pomieszczeń określonej grupy ludzi / przejścia do odrębnej strefy pożarowej / klatki schodowej / korytarza ewakuacyjnego, np. z powodu zagrożenia,
 - ewentualnie zabezpieczyć cenne mienie firmy / obiektu.
- ZDAĆ SZCZEGÓŁOWĄ RELACJĘ DOWÓDCY Z RAMIENIA STRAŻY POŻARNEJ
- SPRAWDZIĆ STAN OSÓB EWAKUOWANYCH (policzyć)
- UDZIELIĆ POMOCY POSZKODOWANYM
- W RAZIE MOŻLIWOŚCI ZABEZPIECZYĆ MIENIE FIRMY / OBIEKTU
- PRZEKAZAĆ NA MIEJSCE ZBIÓRKI INFORMACJĘ O ZAKOŃCZENIU DZIAŁAŃ EWAKUACYJNYCH

WSZYSTKIE OSOBY BIORĄCE UDZIAŁ W EWAKUACJI POWINNY:

- ZACHOWAĆ SPOKÓJ W CHWILI OGŁOSZENIA ALARMU DOTYCZĄCEGO EWAKUACJI – NIE WPADAĆ W PANIKĘ
- ZNAĆ KIERUNKI, PRZEJŚCIA I DROGI EWAKUACYJNE W OBIEKCIE – KORZYSTAĆ WYŁĄCZNIE Z BEZPIECZNYCH DRÓG EWAKUACYJNYCH
- ZABEZPIECZYĆ WSZYSTKIE URZĄDZENIA ELEKTRYCZNE BĘDĄCE W MIEJSCU PRACY PRZED ROZPRZESTRZENIEM SIĘ OGNIA (wyłączyć z gniazdka)
- ZAMKNAĆ OKNA W POMIESZCZENIU PRACY ORAZ W INNYCH MIEJSCACH PRZEBYWANIA
- WYCHODZĄC Z POMIESZCZEŃ, ZOSTAWIĆ OTWARTE DRZWI W CELU SPRAWDZENIA PRZEZ OSOBY KONTROLUJĄCE, CZY KTOŚ NIE ZOSTAŁ W ŚRODKU
- PODPORZĄDKOWAĆ SIĘ POLECENIOM OSOBY KIERUJĄCEJ AKCJĄ RATOWNICZĄ
- UDZIELIĆ PIERWSZEJ POMOCY OSOBOM POSZKODOWANYM

- PRZEDOSTAJĄC SIĘ PRZEZ ZADYMIONE POMIESZCZENIA, PORUSZAĆ SIĘ W POZYCJI POCHYLONEJ (jak najbliższej podłogi) PAMIĘTAJĄC, ŻE DYM UNOSI SIĘ POD SUFITEM, W RAZIE POTRZEBY ZABEZPIECZYĆ DROGI ODDECHOWE np. POPRZEZ PRZYTKANIE UST KAWAŁKIEM SZMATKI LUB INNEGO MATERIAŁU
- W RAZIE BRAKU MOŻLIWOŚCI OPUSZCZENIA POMIESZCZENIA POWINNY:
 - zamknąć okna, nie dopuszczając do dopływu tlenu,
 - uszczelnić drzwi lub inne otwory za pomocą dostępnych przedmiotów i materiałów,
 - jeżeli nie mamy pewności, że ktoś wie o naszym zagrożeniu, możemy na krótkie momenty uchylać okno, informując osoby będące przed budynkiem okrzykiem lub machaniem przedmiotem mogącym poinformować inne osoby o naszym zagrożeniu,
 - oczekiwać na przybycie pomocy.
- STAWIĆ SIĘ W BEZPIECZNYM MIEJSCU ZBIÓRKI DO EWAKUACJI I NIE ROZCHODZIĆ SIĘ
- SPRAWDZIĆ I EWENTUALNIE POINFORMOWAĆ OSOBY PROWADZĄCE AKCJĘ RATOWNICZĄ O BRAKACH PERSONALNYCH

WSZYSTKIE OSOBY PRACUJĄCE LUB STAŁE PRZEBYWAJĄCE W OBIEKCIE POWINNY:

- ZNAĆ DROGI I KIERUNKI EWAKUACYJNE NA TERENIE OBIEKTU
- UMIEĆ UŻYWAĆ PODRĘCZNEGO SPRZĘTU OCHRONY PRZECIWPÓŻAROWEJ (gaśnice)
- POTRAFIĆ UDZIELIĆ PIERWSZEJ POMOCY OSOBOM POSZKODOWANYM
- ZNAĆ NUMERY ALARMOWE: POLICJA, STRAŻ POŻARNA, POGOTOWIE RATUNKOWE
- W RAZIE OGŁOSZENIA ALARMU O EWAKUACJI:
 - podporządkować się poleceniom osoby prowadzącej ewakuację,
 - nie okazywać strachu, nie wpadać w panikę,
 - pozostawić wszystkie przedmioty w budynku i ewakuować się,
- STAWIĆ SIĘ W WYZNACZONYM MIEJSCU ZBIÓRKI DO EWAKUACJI I NIE ROZCHODZIĆ SIĘ

DODATKOWE WSKAZANIA PRZY EWAKUACJI BUDYNKU

- **WSKAZANE JEST, ABY PRZY PRZESZUKIWANIU POMIESZCZEŃ W POSZUKIWANIU LUDZI, BRAŁY UDZIAŁ MINIMUM DWIE OSOBY**
- **PAMIĘTAĆ NALEŻY O ZABEZPIECZENIU OBU WYJŚĆ EWAKUACYJNYCH Z OBIEKTU, ABY UNIKNĄĆ SYTUACJI, ŻE KTOŚ PRZEDOSTANIE SIĘ DO STREFY ZAGROŻENIA W MOMENCIE OGŁOSZENIA EWAKUACJI**
- **JAKO MIEJSCE ZBIÓRKI DO EWAKUACJI WYZNACZONO MIEJSCE NA RYNKU**

Zgodnie z art. 207 § 1 ust. 1 KP, „Pracodawca jest obowiązany przekazać pracownikom informacje o pracownikach wyznaczonych do wykonywania działań w zakresie zwalczania pożarów i ewakuacji pracowników”.

UWAGA!

W przypadku konieczności prowadzenia akcji ewakuacyjnej w trudnych warunkach atmosferycznych (mróz, deszcz), osobom ewakuowanym należy zapewnić schronienie w pobliskich budynkach.

7.3. Wykaz pracowników wyznaczonych do wykonywania czynności w zakresie ochrony przeciwpożarowej i ewakuacji

Imię i nazwisko	Stanowisko	Numer telefonu

wg. zarządzenia starosty

WYKAZ OSÓB, KTÓRE NALEŻY POWIADOMIĆ W MOMENCIE ZAGROŻENIA POŻAROWEGO LUB INNEGO

Imię i nazwisko	Stanowisko	Numer telefonu

7.4. Sposoby praktycznego sprawdzania organizacji i warunków ewakuacji ludzi

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 07 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów, obowiązek przeprowadzania praktycznego sprawdzenia organizacji i warunków ewakuacji spoczywa na właścicielu lub zarządcy obiektu, który zawiera strefę pożarową przeznaczoną dla ponad 50 osób, będących jej stałymi użytkownikami. Sprawdzenie takie powinno odbywać się, co najmniej raz na dwa lata z jednoczesnym powiadomieniem Komendanta Miejskiego Państwowej Straży Pożarnej o terminie przeprowadzania ćwiczeń, nie później niż na tydzień przed ich przeprowadzeniem.

W związku z faktem, że w budynku Starostwa Powiatowego stałych użytkowników jest więcej niż 50 osób, Administrator obiektu ma obowiązek, raz na dwa lata, do przeprowadzania próbnej ewakuacji ludzi z obiektu. Po zakończeniu ewakuacji sporządza się dokument, który powinien służyć celom poprawy warunków ewakuacji obiektu. Wnioski z praktycznego sprawdzianu powinny służyć również, do przeprowadzenia stosownych korekt treści instrukcji w zakresie ewakuacji. O próbnej ewakuacji powinna być powiadomiona Komenda Miejska PSP w Cieszynie nie później niż na 7 dni przed jej rozpoczęciem.

8. Organizacja szkolenia przeciwpożarowego i zaznajamiania użytkowników obiektu z instrukcją bezpieczeństwa pożarowego

Skuteczność wewnętrznego systemu ochrony warunkowany jest prawidłowym przygotowaniem pracowników do jego realizacji. Przygotowanie to powinno obejmować pracowników zakładu jak i pracowników firm świadczących prace zlecone. Zakres przygotowania powinien obejmować występujące zagrożenia, sposób przeciwdziałania i ograniczania ich skutków, poznanie zasad postępowania na wypadek zagrożenia przez wszystkie osoby stanowiące kolejne ogniwa systemu. Pracownicy powinni być zapoznawani w ramach szkolenia okresowego z podstawowymi przepisami przeciwpożarowymi, zwłaszcza z zasadami postępowania na wypadek pożaru i prowadzenia ewakuacji. Podstawą szkolenia powinna być niniejsza Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego.

Celem szkolenia jest uwrażliwienie wszystkich pracowników na sprawy związane z ochroną przeciwpożarową, wdrożenie zasad związanych z zapobieganiem możliwościom powstawania pożaru oraz przekazanie zasad, według jakich należy postępować w razie powstania pożaru. Szkolenie to powinno być organizowane w dwóch etapach i obejmować wszystkich pracowników:

- **Etap I** – szkolenie wstępne - obejmuje wszystkich pracowników i organizowane jest podczas przyjęcia ich do pracy. W zakres szkolenia wchodzi zapoznanie nowo zatrudnionego z ogólnymi wymogami bezpieczeństwa pożarowego na stanowisku pracy w ramach szkolenia bhp.
- **Etap II** – szkolenie okresowe - obejmuje wszystkich pracowników, organizowane jest w czasookresach określonych przez Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 27 lipca 2004 r. w sprawie szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. Nr 180, poz. 1860, z późniejszymi zmianami). Szkolenie okresowe pracowników zatrudnionych na stanowiskach robotniczych przeprowadza się w formie instruktażu, nie rzadziej niż raz na 3 lata, a w przypadku pracowników administracyjno-biurowych nie rzadziej niż raz na 6 lat.

Szkolenie okresowe powinno szczegółowo obejmować poniższą tematykę:

- zagrożenia mogące wystąpić w obiekcie,
- sposób eliminacji zagrożeń,
- zasady postępowania w sytuacjach awaryjnych,
- zasady bezpiecznej eksploatacji urządzeń mogących spowodować zagrożenie,
- zasady wykorzystania technicznych środków ograniczających zagrożenia,
- sposób przygotowania i prowadzenia ewakuacji ludzi i mienia w przypadku wystąpienia zagrożenia,
- zasady współdziałania ze służbami ratowniczymi.

Szkolenie należy każdorazowo powtórzyć w przypadku wprowadzenia istotnych zmian w układzie funkcjonalnym obiektu lub w przypadku stwierdzenia nieznamomości przepisów przez pracowników. Ukończenie szkolenia wstępnego i okresowego pracownik potwierdza podpisaniem oświadczenia, które dołącza się do akt osobowych pracownika. Szkolenie teoretyczne należy łączyć z zajęciami praktycznymi z zakresu użycia podręcznego sprzętu gaśniczego.

9. Załączniki

- Załącznik nr 1 – wykaz osób zapoznanych z instrukcją,
- Załącznik nr 2 – protokół praktyczne sprawdzenie ewakuacji,
- Załącznik nr 3 – karta prac pożarowo niebezpiecznych,
- Załącznik nr 4 – wzór protokołu zabezpieczenia prac pożarowo niebezpiecznych,
- Załącznik nr 5 – wzór oświadczenia o przeszkoleniu,
- Załącznik nr 6 – uprawnienia do opracowania niniejszej instrukcji,
- Załącznik nr 7 – legenda oznakowania ewakuacyjnego i ochrony przeciwpożarowej,
- Załącznik nr 8 – załącznik graficzny – plan sytuacyjny.

Załącznik nr 2

Wzór

PROTOKOŁ
praktyczne sprawdzenie ewakuacji

1. Data powiadomienia Komendanta Powiatowego PSP w Cieszynie o zamiarze przeprowadzenia praktycznego sprawdzenia warunków ewakuacji w budynku Starostwa Powiatowego ul. Szeroka 13 w Cieszynie:
2. Data przeprowadzenia praktycznego sprawdzenia ewakuacji:
 - a) Data:
 - b) Godzina rozpoczęcia ewakuacji:
 - c) Godzina zakończenia ewakuacji:
3. Siły i środki zaangażowane w praktyczne sprawdzenie ewakuacji:
.....
.....
.....
.....
4. Czas ewakuacji:
5. Uwagi i spostrzeżenia:
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

.....
podpis Administratora
Obiektu lub osoby upoważnionej

Cieszyn, dnia

Załącznik nr 3

Wzór

KARTA PRAC NIEBEZPIECZNYCH POŻAROWO

KARTA REJESTRU PRAC NR /

- Miejsce i rodzaj pracy:
- Czas pracy: dnia
godzina rozpoczęcia godzina zakończenia
- Zagrożenia pożarowe i wybuchowe:
.....
.....
- Sposób zabezpieczenia prac i środki zabezpieczające:
.....
.....
- Wykonujący prace (imię i nazwisko):
- Odpowiedzialny za czynności zabezpieczające:
- Nadzorujący prace:
- Odpowiedzialny za kontrolę rejonu prac po ich zakończeniu:
.....

ZEZWALAM NA PROWADZENIE PRAC

.....
(podpis zezwalającego)

Kontrolę rejonu prac przeprowadzono: (data, godzina)

.....
(podpis kontrolującego)

Załącznik nr 4

Wzór

**PROTOKOŁ
zabezpieczenia prac pożarowo niebezpiecznych**

1. Nazwa i określenie budynku – pomieszczenia i rejonu, w którym przewiduje się wykonywanie prac

.....
.....
.....

2. Rodzaj zagrożenia pożarowego, zagrożenia wybuchem oraz właściwości pożarowe materiałów palnych występujących w pomieszczeniu lub rejonie przewidywanych prac

.....
.....
.....

3. Rodzaj elementów budowlanych (zapalność) występujących w danym pomieszczeniu lub rejonie przewidywanych prac

.....
.....
.....

4. Sposób zabezpieczenia przeciwpożarowego pomieszczenia, stanowiska, urządzenia, rejonu itp. na okres wykonywania prac

.....
.....
.....

5. Ilość i rodzaj podręcznego sprzętu gaśniczego niezbędna do zabezpieczenia prac

.....
.....
.....

6. Środki i sposoby alarmowania straży pożarnej oraz współpracowników, właściciela lub zarządcę obiektu w razie pożaru

.....
.....
.....

7. Osoba/y odpowiedzialne za całokształt przygotowania zabezpieczenia prac w toku ich realizacji

.....
.....
.....

8. Podpisy członków komisji : (imię i nazwisko oraz rodzaj zajmowanego stanowiska)

.....
.....
.....
.....
.....
.....

Załącznik nr 5

Wzór

....., dnia.....
(nazwisko i imię)

.....
(stanowisko)

OŚWIADCZENIE

Niniejszym oświadczam, że zapoznałem (-am) się z treścią i postanowieniami zawartymi w INSTRUKCJI BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO obowiązującej w **obiekcie Starostwa Powiatowego przy ul. Szerokiej 13 w Cieszynie**, oraz odbyłem (-am) szkolenie z zakresu ochrony przeciwpożarowej. Znane mi są zagadnienia związane z ochroną przeciwpożarową obiektu, a w szczególności:

- zasady postępowania na wypadek powstania pożaru lub innego zagrożenia,
- zasady alarmowania i powiadamiania straży pożarnej i innych służb o zaistniałym zagrożeniu,
- sposoby likwidacji zagrożeń oraz obsługi podręcznego sprzętu gaśniczego i urządzeń przeciwpożarowych znajdujących się w budynku.

Zobowiązuję się do przestrzegania przepisów przeciwpożarowych obowiązujących w pomieszczeniach, obiektach i terenach Starostwa Powiatowego w Cieszynie.

.....
podpis pracownika

.....
umieścić w aktach osobowych pracownika

Załącznik nr 6

**CENTRALNA SZKOŁA
PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ
W CZĘSTOCHOWIE**
(pieczęć podłużna)

ZAŚWIADCZENIE

Na podstawie § 5 ust. 3 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 25 października 2005 r. w sprawie wymagań kwalifikacyjnych oraz szkoleń dla strażaków jednostek ochrony przeciwpożarowej i osób wykonujących czynności z zakresu ochrony przeciwpożarowej (Dz. U. Nr 215, poz. 1823) zaświadcza się, że:

Piotr Rogacz
imię (imiona) i nazwisko

urodzony dnia 20.07.1981 r.
w Sosnowcu woj. śląskie

ukończył szkolenie inspektorów ochrony przeciwpożarowej wyłącznie w zakresie wynikającym z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2009 r. Nr 178, poz. 1380).

przeprowadzone w okresie od 08.11.2010 r. do 03.12.2010 r.
w Centralnej Szkole Państwowej Straży Pożarnej w Częstochowie

według programu: SZKOLENIA INSPEKTORÓW OCHRONY PRZECIWOŻAROWEJ
zatwierdzonego 22.02.2010 r. przez Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej

Okres ważności zaświadczenia wynosi 5 lat od daty wystawienia.

Częstochowa, dnia 03.12.2010 r.

Nr 435 / 2010

KOMENDANT

KOMENDANT
Centralnej Szkoły
Państwowej Straży Pożarnej
w Częstochowie
st. bryg. mgr inż. Marek Chmiel
(pieczęć, podpis)

Załącznik nr 7

WYKAZ OZNAKOWAŃ EWAKUACYJNYCH ORAZ OCHRONY PRZECIWOŻAROWEJ WRAZ Z OBJAŚNIENIAMI

ZNAKI EWAKUACYJNE PN-92/N-01256/02

Znaki informacyjne zapewniające wizualną informację o przebiegu wyznaczonej drogi ewakuacyjnej zarówno przy świetle dziennym, świetle sztucznym jak również przy braku oświetlenia (po nagłym usunięciu źródła światła) - Polski Komitet Normalizacji Miar i Jakości - 15 czerwca 1992 r.

N/w znaki wskazują najbliższą drogę ucieczki z zagrożonego obiektu:

	1. Wyjście ewakuacyjne		9. Drzwi ewakuacyjne
	2. Kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej		10. Drzwi ewakuacyjne
	3. Kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej		11. Ciągnąć aby otworzyć
	4. Kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej schodami w dół		12. Pchać aby otworzyć
	5. Kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej schodami w górę		13. Kierunek drogi ewakuacyjnej
	6. Kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej schodami w górę		14. Kierunek drogi ewakuacyjnej
	7. Kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej schodami w górę		15. Stłuc aby uzyskać dostęp
	8. Kierunek drogi ewakuacyjnej		16. Przesunąć w celu otwarcia

ZNAKI OCHRONY PRZECIWOŻAROWEJ PN-92/N-01256/01

N/w oznakowanie pokazuje rozmieszczenie m.inn. sprzętu oraz środków gaśniczych rozlokowanych w różnych punktach obiektów. W razie pożaru dostęp do w/w ma osoba etatowo uprawniona przez administrację budynku lub inna wskazana przez kierującego akcją ewakuacji lub gaszenia pożaru. W wyjątkowych wypadkach osoba uprzednio przeszkolona w dziedzinie ochrony przeciwpożarowej.

	17. Palenie tytoniu zabronione		24. Alarmowy sygnalizator akustyczny
	17a. Zakaz używania otwartego ognia - palenie tytoniu zabronione		25. Drabina pożarowa
	18. Zakaz gaszenia wodą		26. Kierunek do miejsca rozmieszczenia sprzętu pożarniczego lub urządzenia ostrzegającego
	19. Nie zastawiać		27. Kierunek do miejsca rozmieszczenia sprzętu pożarniczego lub urządzenia ostrzegającego
	20. Zestaw sprzętu pożarniczego		28. Uruchamianie ręczne
	21. Hydrant wewnętrzny		29. Niebezpieczeństwo pożaru - materiały łatwopalne
	22. Gaśnica		30. Materiały utleniające
	23. Telefon do użycia w stanie zagrożenia		31. Niebezpieczeństwo wybuchu - materiały wybuchowe